

**Nordiska ministerrådets
policy för integrering av
hållbar utveckling,
jämställdhet och
ett barnrätts- och
ungdomsperspektiv**

Nordiska
ministerrådet

Innehåll

Inledning.....	3
Hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv	4
Ett arbetssätt och ansvar som omfattar hela Nordiska ministerrådet	6
Gemensamma principer för integration.....	7
Uppföljning och utvärdering	8
Fördjupning och stödmaterial.....	8

Integrering av hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv är en förutsättning för att nå Nordiska ministerrådets vision om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030.

Inledning

Hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv ska genom-
syra hela Nordiska ministerrådets arbete.
Integrering av dessa perspektiv (eller "main-
streaming" som det också kallas) är en
förutsättning för att nå [Nordiska minister-
rådets vision](#) om att Norden ska vara "världens
mest hållbara och integrerade region år 2030".

I praktiken innebär det att hållbar utveckling,
jämställdhet och ett barnrätts- och ung-
domsperspektiv på ett systematiskt sätt ska
påverka all verksamhet i Nordiska minister-
rådet. Perspektiven ska finnas med i alla led
av planering, beslutsfattande, genomförande
och utvärdering. Ansvaret ligger på de med-
arbetare och aktörer som vanligtvis deltar
i arbetet.

Denna policy förtydligar de förutsättningar
som krävs för att Nordiska ministerrådets
Vår vision 2030 om ett mer grönt, konkurrens-
kraftigt och socialt hållbart Norden ska bli
verklighet. Dessa förutsättningar handlar om
att Nordiska ministerrådets arbete ska vara
hållbart, jämställt, inkluderande, representa-
tivt och tillgängligt. Policyn sätter också fokus
på ett förhållningssätt som rimmar väl med
internationella förpliktelser som [FN:s globala
hållbarhetsmål](#), [FN:s kvinnokonvention](#) och
[FN:s konvention om barnets rättigheter](#) –
ett förhållningssätt som är en förutsättning för
en nordisk hållbarhetsagenda där ingen lämnas
utanför.

Hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv

De tre tvärgående perspektiv som ska integreras i Nordiska ministerrådets verksamhet är hållbar utveckling, jämställdhet samt ett barnrätts- och ungdomsperspektiv. Här följer en kort introduktion till vad det innebär att integrera de olika perspektiven i Nordiska ministerrådets arbete:

- **Hållbar utveckling:** Att integrera hållbar utveckling i Nordiska ministerrådets arbete handlar om att sätta sig in i och beakta hur initiativ och beslut du tar påverkar samhället utifrån den sociala, ekonomiska och ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling visar vägen framåt, framförallt i sin helhet men även genom de enskilda hållbarhetsmålen och underliggande delmålen.
- **Jämställdhet:** Att integrera ett jämställdhetsperspektiv i Nordiska ministerrådets arbete handlar om att sätta sig in i och beakta hur kvinnor respektive män påverkas av de beslut och initiativ du tar. Det innebär att du i ditt arbete ska bidra till att kvinnor och män får samma makt att forma samhället och sina egna liv.
- **Barnrätts- och ungdomsperspektiv:** Att integrera ett barnrätts- och ungdomsperspektiv i Nordiska ministerrådets arbete handlar om att sätta sig in i och beakta hur olika barn och unga påverkas av de beslut och initiativ du tar. Barnets bästa måste ligga till grund för alla beslut. Det innebär också att du ska inkludera barn och ungas kunskap och perspektiv i ditt arbete.

Dessa tre perspektiv är av olika karaktär och både överlappar och kompletterar varandra. Hållbar utveckling är ett paraplybegrepp som även omfattar jämställdhet och barn och ungas utvecklingsmöjligheter.

I beaktandet av hållbar utveckling ligger ett stort fokus i Norden på en ekologiskt hållbar utveckling, eftersom vi är särskilt utmanade på detta område i och med en ohållbar konsumtion och produktion, klimatförändringen samt biodiversitetskrisen. I den strävan behöver dock ständigt det sociala och ekonomiska hållbarhetsperspektivet integreras för att man ska kunna tala om verklig hållbarhet.

I den sociala dimensionen av hållbar utveckling ingår ett tydligt mångfaldsperspektiv där konsekvenser och inkludering utifrån kön, könsidentitet eller uttryck, ålder, funktionshinder, etnicitet, religion, sexuell läggning och socioekonomisk bakgrund behöver beaktas. Både i beaktandet av jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv är det viktigt att komma ihåg att kvinnor och män, pojkar och flickor inte är enhetliga grupper. Analyser av olika maktordningar kan vara avgörande att ta hänsyn till i arbetet.

I flera hänseenden är det ena tvärgående perspektivet ömsesidigt beroende av de andra. Att beakta pojkars och flickors varierade levnadsvillkor är exempelvis viktigt ur samtliga tre tvärgående perspektiv. De nordiska statsministrarna har tillsammans poängterat och erkänt vikten av jämställdhet som en grundläggande förutsättning för att uppnå Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling¹.

¹ www.norden.org/sv/node/37458

Utöver att vara perspektiv som ständigt ska integreras i Nordiska ministerrådets arbete är hållbar utveckling, jämställdhet och barn- rätts- och ungdomspolitik viktiga sakpolitiska områden i det nordiska samarbetet. Det är viktigt att komma ihåg att integrering alltid ska ske – även i de fall insatsen handlar om hållbar utveckling, jämställdhet eller barnrätts- och ungdomsfrågor eller har barn och unga som utpekad målgrupp.

Vikten av att på bredden beakta dessa perspektiv i sektorernas och institutionernas arbete betonas därför samlat i denna policy.

Ett arbetssätt och ansvar som omfattar hela Nordiska ministerrådet

Integrering av hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv i Nordiska ministerrådets arbete innebär att löpande analysera sitt arbete med utgångspunkt i dessa perspektiv och låta beslut påverkas av analysen. I praktiken kan det handla om att planera ett projekt eller en konferens, att besluta om bidragskriterier och fördela bidrag, att formulera uppdrag till samarbetspartner eller om att utvärdera resultaten och effekterna från en kampanj eller satsning. Det överordnade ansvaret för verkställande av policyn ligger hos generalsekreteraren och ministerråden. Ansvar att integrera hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv i Nordiska ministerrådets arbete åligger alla som verkar inom eller på uppdrag av Nordiska ministerrådet oavsett politikområde.

Ansvar som omfattar

- medarbetare på sekretariatet (avdelningschefer, rådgivare, koordinators, projektledare, kommunikatörer)

- medarbetare vid ministerrådets institutioner och samarbetsorgan (institutioner, chefer, rådgivare, koordinators, projektledare, kommunikatörer)
- kommittémedlemmar
- projekt som beviljas stöd från Nordiska ministerrådet
- samarbetspartner (exempelvis forskare och experter), beslutsfattare och uppdragstagare
- ordförandeskapsländer i de olika processer och verksamheter som Nordiska ministerrådets arbete omfattar.

Integrering som princip bygger på idén att du som kan ditt sakområde och dina arbetsprocesser är bäst lämpad att identifiera relevanta perspektiv på hållbar utveckling, jämställdhet och barnrätts- och ungdomsfrågor inom ditt område.

Gemensamma principer för integrering

Nordiska ministerrådets arbete ska vara *hållbart, jämställt, inkluderande, representativt och tillgängligt*. För att perspektiven ska kunna integreras på ett likvärdigt sätt inom alla politikområden och verksamheter gäller nedanstående gemensamma principer för integrering.

Alla sektorer och institutioner ska

- säkerställa att de har *kunskap och kompetens* att arbeta i enlighet med policyn. Nordiska ministerrådet säkerställer löpande att det finns utbildningsmöjligheter och stödmaterial för att utveckla den kompetens som krävs för att arbeta i enlighet med policyn
- utföra *konsekvensanalyser och formulera resultat- och verksamhetsmål* som kan användas i det egna arbetet utifrån hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv. Nordiska ministerrådet säkerställer att sektorerna och institutionerna får rådgivning i hur konsekvensanalyser kan genomföras och målsättningar kan formuleras. Sektorerna och institutionerna är själva ansvariga för genomförandet
- integrera samtliga perspektiv i sina *styr-dokument och verktyg* på ett systematiskt sätt som stöder den dagliga verksamheten
- agera *medvetet och bidra till att stärka* hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv i det nordiska samarbetet. För att säkerställa detta utgår sektorerna från sin konsekvensanalys av det egna arbetet utifrån hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv
- säkerställa *tid och budget* i sin resursplanering som möjliggör en god integrering av hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv
- sträva efter en *jämn fördelning mellan män och kvinnor* i olika typer av kommittéer, styr- och referensgrupper (40–60 procent) samt eftersträva genomtänkt representation utifrån andra relevanta mångfaldsgrunder
- då *barn och unga involveras* i arbetet följa Nordiska ministerrådets [vägledande principer för involvering av barn och unga](#)
- då det genomförs möten och andra evenemang säkerställa att de är *tillgängliga* utifrån deltagarnas funktionsförmåga. Det finns vägledning för detta i Nordiska ministerrådets [Möten för alla – Råd och inspiration för tillgängliga konferenser, seminarier och arrangemang](#). Ett tydligt och tillgängligt språk bör också eftersträvas i all kommunikation
- i anskaffning och användning av produkter och tjänster sträva efter att välja *ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbara alternativ*.

Uppföljning och utvärdering

Nordiska ministerrådets arbete i enlighet med policyn följs upp och utvärderas regelbundet. Nordiska ministerrådet rapporterar kring arbetet i enlighet med policyn till de nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM) och Nordiska rådet vartannat år. Policyn uppdateras efter behov vart fjärde år i enlighet med Nordiska ministerrådets handlingsplan för Vår vision 2030.

Fördjupning och stödmaterial

För ytterligare stöd i integrering går det alltid att vända sig till rådgivarna inom områdena [hållbar utveckling](#), [jämsköldhet](#) och [barn och unga](#). De kan också peka på ytterligare stödmaterial och resurser för arbetet.

Nordiska ministerrådets policy för integrering av hållbar utveckling, jämsköldhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv

PolitikNord2020-717

ISBN 978-92-893-6746-2 (PDF)

ISBN 978-92-893-6747-9 (EPUB)

<http://dx.doi.org/10.6027/politiknord2020-717>

© Nordiska ministerrådet 2020

Layout: Louise Jeppesen

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och en viktig del av europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Köpenhamn

www.norden.org

Läs flera nordiska publikationer: www.norden.org/sv/publikationer